

Evlin varainhoidon ihmisoikeusperiaatteet

Johdanto

Ihmisoikeuksien merkitys ja huomioiminen yritys- ja sijoitustoiminnassa on kasvanut viime vuosina. Ilmastonmuutos, aseelliset konfliktit sekä ihmis- ja kansalaisoikeuksien heikentyminen globaalisti lisäävät haitallisten ihmisoikeusvaikutusten riskiä. Samanaikaisesti kehittyvä kestävyysääntely, geopolittiset jännitteet ja toimitusketjujen häiriöt ovat korostaneet ihmisoikeusvaikutusten hallinnan merkitystä osana liiketoiminta- ja sijoitusriskejä. Tästä johtuen Evli pitää tärkeänä, että sijoituskohteina olevat yhtiöt tunnistavat, ehkäisevät ja lieventävät toimintaansa liittyviä ihmisoikeusvaikutuksia sekä huolehtivat ihmisoikeuksien asianmukaisesta kunnioittamisesta liiketoiminnassaan.

Sijoittajilla on pääoman tarjoajina vaikutusvaltaa yhtiöiden toimintaan. Sijoittajien on mahdollista asettaa odotuksia yhtiöille ja vaikuttaa siihen, miten yhtiöt luovat ja toteuttavat strategiaansa sekä huomioivat ihmisoikeuksia liiketoiminnassaan. Yhtiöiden toiminnalla on suoria vaikutuksia ihmisiin, ja ne ovat toiminnassaan riippuvaisia inhimillisestä pääomasta. Tämän vuoksi ihmisoikeuksien kunnioittaminen liittyy kiinteästi yhtiöiden kehittymiseen ja suoriutumiseen ja siten myös sijoitustoimintaan. Myös sijoittajien on tärkeää aktiivisesti kehittää lähestymistapoja, joilla ihmisoikeusvaikutukset voidaan huomioida sijoituspäätöksissä ja sijoitusten omistusaikana. Evlissä nähdään, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä asianmukaiset huolellisuusprosessit tukevat sijoituskohteiden toimintaympäristöjen vakautta ja pitkän aikavälin arvonkehitystä.

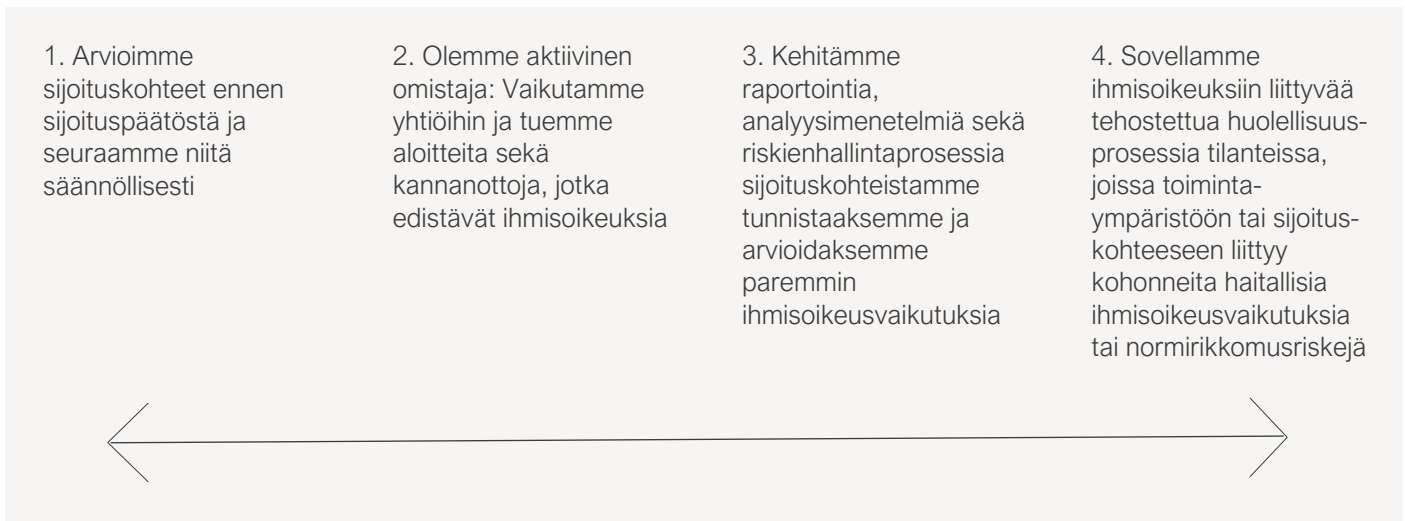
Evli on vuodesta 2016 lähtien seurannut kansainvälisten normien toteutumista sijoituskohteissaan. Ihmisoikeusvaikutukset ovat sijoitustoiminnassa moniulotteisia ja koskevat usein Kansainvälisen työjärjestön (International Labour Organization, ILO) työelämän perusperiaatteiden ja -oikeuksien, YK:n Global Compact (UNGC) -aloitteen kymmenen periaatteen, YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden (UN Guiding Principles, UNGP) sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD:n monikansallisille yrityksille annettuihin toimintaohjeisiin liittyviä rikkomuksia. Riskit ovat erityisen korostuneita toimialoilla ja sijoitusympäristöissä, joissa sosiaali-, työturvallisuus- ja työsuojelulainsäädäntö sekä viranomaisvalvonta ovat puutteellisia. Tällaisiin olosuhteisiin liittyvät riskit koskevat esimerkiksi pakko- ja lapsityövoiman käyttöä, epäinhimillisiä työoloja, kokoontumis- ja yhdistymisvapauden rajoittamista, työhön ja ammatinharjoittamiseen liittyvää syrjintää, korruptiota ja lahjontaa, maa-oikeuksien riistoa sekä yhtiöiden ympäristö- ja saastehaittojen puutteellista ehkäisyä. Ihmisoikeudet ovat myös keskeinen osa-alue oikeudenmukaiseen ilmastosiirtymään liittyvissä näkökulmissa.

Evlin lähestymistapa ihmisoikeusvaikutusten hallitsemiseksi

Evli on sitoutunut kunnioittamaan kansainvälisesti tunnustettuja yleismaailmallisia ihmisoikeuksia ja kansainvälisiä normeja, mukaan lukien YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta, Kansainvälisen työjärjestön (ILO) työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia sekä YK:n lapsen oikeuksien sopimusta. Evli voi hyödyntää ihmisoikeuksiin liittyvässä arvioinnissaan myös muita kansainvälisiä ihmisoikeuslähteitä, kuten YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselmia, YK:n ihmisoikeusvaltuutettujen raportteja, Kansainvälisen tuomioistuimen (International Court of Justice, ICJ) ratkaisuja sekä kansalaisraportteja.

Evli lähestyy ihmisoikeuskysymyksiä YK:n Global Compact -aloitteen yritys vastuun periaatteiden, YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden (UNGP) sekä OECD:n monikansallisille yrityksille suunnattujen toimintaohjeiden pohjalta. Edellä mainitut kansainväliset normit ja viitekehykset ohjaavat sekä Evlin omaa toimintaa ihmisoikeuksien osalta että sitä, mitä odotamme sijoituskohteilta.

Ihmisoikeuksien huomioiminen vastuullisessa sijoittamisessa ja siihen liittyvä päätöksenteko toteutetaan Evli-konsernin yritys vastuun hallintomallin mukaisesti sekä Evlin vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaisesti. Evlin vastuullisen sijoittamisen periaatteet muodostavat läpileikkaavan lähestymistavan vastuulliseen sijoittamiseen ja Evlin varainhoidon ihmisoikeusperiaatteet täydentävät näitä periaatteita.

1. Arvioimme sijoituskohteet ennen sijoituspäätöstä ja seuraamme niitä säännöllisesti

Ennen sijoituspäätöksen tekemistä Evlin salkunhoitajat arvioivat sijoituskohteita ihmisoikeuksien osalta. Arvioinnissa tarkastellaan muun muassa yhtiöiden ESG-tekijöitä (Environmental, Social and Governance issues eli ympäristövastuuseen, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyviä tekijöitä), kiistanalaisiin liiketoimintoihin liittyvän liikevaihdon osuutta sekä mahdollisia kansainvälisiä normirikkomuksia. ESG-tekijät otetaan huomioon osana kokonaisvaltaista sijoitusanalyysia ja riskienhallintaa.

Evlin sijoituskohteita analysoidaan ja seurataan aktiivisesti sijoitusten omistusaikana. Evli seuraa neljännesvuosittain suorien osake- ja korkosijoitusten sekä Evlin osake- ja korkorahastojen osalta löytyykö niistä yhtiöitä, jotka rikkoisivat YK:n Global Compactin periaatteita, YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevia ohjaavia periaatteita, OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille määriteltyjä periaatteita tai ILO:n työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia. Säännöllisessä seurannassa ovat myös Evlin ilmasto- ja luontoperiaatteiden toteutumiseen liittyvät mittarit sekä sijoituskohteiden pääasiallisia haitallisia kestävyysvaikutuksia kuvaavat Principal Adverse Impact (PAI) -indikaattorit, joihin sisältyy myös ihmisoikeuksiin liittyviä mittareita.

PAI-analyysissa tarkastellaan yhtiöitä, joilla on YK:n Global Compact (UNGC) -aloitteen tai OECD:n toimintaohjeiden rikkomuksia taikka puutteita näiden periaatteiden noudattamisesta koskevissa prosesseissa ja mekanismeissa. Lisäksi

analyysissa huomioidaan sukupuolten välinen tasoittamaton palkkaero, hallituksen sukupuolijakauma, altistuminen kiistanalaisille aseille sekä sijoituskohteina olevat maat, jotka ovat syyllystyneet sosiaalilainsäädännön rikkomuksiin. Evlin vastuullisen sijoittamisen tiimi käsittelee PAI-seurannassa nousevia sijoituksia säännöllisesti ja voi esimerkiksi aloittaa yhtiöön vaikuttamisen, mikäli yhtiön arvioidaan toiminnallaan aiheuttavan haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia. Vaihtoehtoisissa omaisuusluokissa seurataan kullekin omaisuuslajille olennaisia ihmisoikeuksiin liittyviä mittareita.

Osana vastuullisen sijoittamisen periaatteita Evli poissulkee sijoituskohteistaan kiistanalaisia toimialoja. Poissuljetut toimialat on määritelty tarkemmin Evlin vastuullisen sijoittamisen periaatteissa. Lisäksi Evli ei sijoita yhtiöihin, jotka ovat pakotteiden kohteena. Poissulkukriteerien ja pakotteiden toteutumista seurataan hyödyntämällä ulkoisten ESG-datapalveluntarjoajien analyysia ja pakotetietoja. Seuranta kattaa sekä kaupankäyntiä edeltävät että päivittäiset kaupankäynnin jälkeiset tarkastukset.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja luontokadon torjunta ovat keskeisiä myös ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta. Evli pyrkii huomioimaan oikeudenmukaisen siirtymän (just transition) osana ilmasto- ja luontoperiaatteidensa mukaista työtä. Oikeudenmukaisen siirtymän osalta analyysissa arvioidaan, miten yhtiö hallitsee siirtymän sosiaalisia vaikutuksia ja huomioi ihmisoikeudet osana siirtymäsuunnitelmaansa.

2. Olemme aktiivinen omistaja: Vaikutamme yhtiöihin ja tuemme aloitteita ja kannanottoja, jotka edistävät ihmisoikeuksia

Evli pyrkii kohdistamaan vaikuttamistoimensa sekä riski- ja vaikutusanalyysinsa sijoituskohteisiin, joilla on merkittävimmät haitalliset ihmisoikeusvaikutukset. Tällä tarkoitetaan niitä haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia, jotka ovat laajuudeltaan, ulottuvuudeltaan sekä korjaamattomuudeltaan kaikista vakavimpia.

Evli pyrkii ihmisoikeus- ja/tai kansainvälisten normirikkomusten osalta ensisijaisesti vaikuttamaan ja käymään aktiivista vuoropuhelua sijoitusyhtiöiden kanssa. Edellä mainitusti seuraamme suorien osake- ja yritysainasijoitusten ja Evlin osake- ja yritysainarahastojen osalta, löytyykö niistä yhtiöitä, jotka rikkoisivat YK:n Global Compactin periaatteita, YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevia ohjaavia periaatteita, OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille määriteltyjä periaatteita, ILO:n työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia tai Evlin ilmasto- ja luontoperiaatteita. Mikäli havaitsemme sijoituskohteenamme olevan yhtiön rikkovan yllä mainittuja periaatteita, analysoimme tilanteen yhdessä salkunhoitajan kanssa ja tämän jälkeen vastuullisen sijoittamisen tiimi päättää jatkotoimista. Jatkotoimien osalta on kaksi vaihtoehtoa: aloittaa vaikuttamistoimenpiteet tai siirtää yhtiö poissuljettujen sijoituskohteiden listalle. Vaikuttamistoimenpiteiden tavoitteena on muuttaa yhtiön toimintatapoja vastuullisemmiksi. Vaikuttaminen voi kestää enintään kaksi vuotta ja tämän jälkeen tulee yhtiön osalta pystyä näyttämään selkeät perustelut sijoituksen pitämiseen tai yhtiö tulee poissulkea.

Evli voi myös käyttää yhtenä vaikuttamiskeinonaan äänestämistä yhtiökokouksissa. Evli hyödyntää valtakirjaneuvonantajaa osana kotimaisten yhtiöiden yhtiökokousäänestämisen analyysiaan sekä valituissa kansainvälisissä yhtiökokouksissa myös äänestämässä (nk. proxy voting). Yhtiökokousosallistumisen ja -äänestämisen avulla Evlin on mahdollista ottaa kantaa myös ihmisoikeuksiin ja hyviin hallintapoihin koskeviin asiakohtiin.

Evli tukee aloitteita ja kannanottoja, jotka edistävät ihmisoikeuksia sijoitustoiminnassa ja sijoituskohteiden toiminnassa esimerkiksi sääntelyn ja raportoinnin kehittymisen osalta niiden ollessa linjassa Evlin periaatteiden kanssa. Evli on ollut PRI Advance -ihmisoikeusaloitteen tukija vuodesta 2022 alkaen ja jatkanut yhteisvaikuttamisaloitteen tukemista osana sitoutumistaan ihmisoikeuksien edistämiseen ja vastuulliseen sijoittamiseen. Evli on myös tuonut sijoittajanäkökulmaa esille osana erilaisia tutkimusprojekteja ja kehityshankkeita liittyen lapsen oikeuksien parempaan huomioimiseen yhtiöissä ja sijoituksissa.

3. Kehitämme raportointia, analyysimenetelmiä sekä riskienhallintaprosessia sijoituskohteistamme tunnistaaksemme ja arvioidaksemme paremmin ihmisoikeusvaikutuksia

Evli raportoi asiakkaille osake- ja korkorahastojen sijoituskohteiden maineriskimittareista. Maineriskimittarit kattavat YK:n Global Compact -periaatteiden lisäksi esimerkiksi YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden (UNGP), OECD:n monikansallisille yrityksille annettujen toimintaohjeiden ja ILO:n työelämän

perusperiaatteiden ja -oikeuksien rikkomusten seurannan. Näiden lisäksi Evli raportoi asiakkaille myös hyvään hallintotapaan liittyviä mittareita osana puolivuositaisia vastuullisuusraportteja sekä tiedonantovelvoiteasetuksen mukaisesti. Osana vastuullisen sijoittamisen vuosikatsausta Evli raportoi vastuullisen sijoittamisen työn etenemisestä ja pyrkii nostamaan myös ihmisoikeuksiin liittyviä teemoja ja tutkimuksia osaksi vastuullisen sijoittamisen työtä.

Evli hyödyntää saatavilla olevia viitekehyksiä, dataa sekä kolmannen osapuolen tarjoamaa analyysia tunnistukseen ja arvioidakseen sijoitusten ihmisoikeusvaikutuksia. Evli pyrkii kehittämään ihmisoikeusvaikutuksiin liittyvää raportointia, analyysimenetelmiä sekä riskienhallintaprosessia, jotta pystytään yhä paremmin muodostamaan kokonaiskuva sijoitusten ihmisoikeusvaikutuksista sekä tunnistamaan ihmisoikeusvaikutusten osalta merkittävimmät toimialat ja yhtiöt, joihin kohdistaa vaikuttamistoimenpiteitä.

4. Sovellamme ihmisoikeuksiin liittyvää tehostettua huolellisuusprosessia tilanteissa, joissa toimintaympäristöön tai sijoituskohteeseen liittyy kohonneita haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia tai normirikkomusriskejä

Toiminta- ja sijoitusympäristöissä, joissa sijoituskohteeseen liittyy kohonneita haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia tai normirikkomusriskejä, Evli pyrkii varmistamaan, että sijoituskohteisiin sovelletaan tehostettua huolellisuusprosessia. Evlin vastuullisen sijoittamisen tiimi arvioi tilanteita, joihin liittyy kohonneita haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia tai normirikkomusriskejä sekä määrittelee arvioinnin perusteella asianmukaiset lieventämis- ja seurantatoimenpiteet. Toimenpiteiden suunnittelussa otetaan huomioon vastuullisen sijoittamisen johtoryhmän sekä salkunhoitajien näkemykset.

EVLI

LinkedIn — Evli

Facebook — Evli

Instagram — Evli

evli.com